

Sygn. akt I KO 102/22

POSTANOWIENIE

Dnia 16 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Kołodziejski

w sprawie **K. K.**
o wydanie wyroku łącznego,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 16 listopada 2022 r.,
wniosku Sądu Okręgowego w P.
zawartego w postanowieniu z dnia 27 września 2022 r., sygn. akt III K [...]
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł :

odmówić przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w P. wystąpił w inicjatywę przekazania sprawy prowadzonej pod sygn. akt III K [...], dotyczącej wydania wyroku łącznego wobec K. K., innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości (art. 37 k.p.k.). W uzasadnieniu postanowienia z dnia 27 września 2022 r. wnioskodawca wskazał, że K. K. wniósł o wyłączenie Sądu Okręgowego w P. i sędziów Sądu Okręgowego w P., formułując zarzuty dotyczące popełnienia przestępstw przez sędziów, prokuratorów i funkcjonariuszy Policji z P.. Wyrażane przez ww. stanowisko odnośnie przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków przez funkcjonariuszy publicznych, w tym przez SSO D. K. orzekającą w Wydziale III Karnym Sądu Okręgowego w P., która brała udział w rozpoznawaniu sprawy III K [...]1 Sądu Okręgowego w P. (objętej przedmiotowym postępowaniem o wydanie wyroku łącznego) stanowiły podstawę do wystąpienia do Sądu Najwyższego z

wnioskiem o przekazanie sprawy III [...] innemu sądowi równorzędnemu ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości. Dobro to wymaga więc, aby również sprawa III K [...]3 dotycząca wydania wyroku łącznego wobec K. K. została rozpoznana przez inny sąd równorzędny spoza apelacji [...].

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek sądu miejscowo właściwego do rozpoznania sprawy nie zasługiwał na uwzględnienie. Na wstępie należy zauważyć, że przepis art. 37 k.p.k. statuuje odstępstwo od konstytucyjnej zasady rozpoznania sprawy przez sąd właściwy (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP) i jako wyjątek od zasady winien być interpretowany restrykcyjnie. Instytucja przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu, która ma chronić wymiar sprawiedliwości przed wpływem na swobodę orzekania i posądzenie o brak obiektywizmu, w razie zbyt pochopnego stosowania może bowiem doprowadzić do skutku odwrotnego od zamierzonego, tj. osłabienia poczucia zaufania społeczeństwa do bezstronności sądów i ich niezależności od innych władz. Autorytetu wymiaru sprawiedliwości nie można budować poprzez zbyt częstą akceptację zmian właściwości sądu. Z jednej strony może to bowiem sprawiać wrażenie unikania przez sądy miejscowo właściwe prowadzenia spraw niewygodnych, czy wręcz podejmowania przez nie prób pozbycia się spraw „pod byle pozorem”, z drugiej zaś strony także i wrażenie akceptowania przez Sąd Najwyższy tego typu postaw (postanowienie SN z dnia 25 września 2020 r., V KO 99/20, LEX nr 3154205).

Jak słusznie zwraca się uwagę w orzecznictwie Sądu Najwyższego, przekazanie sprawy w trybie art. 37 k.p.k. jest uzasadnione wyłącznie w sytuacji, gdy występują realne okoliczności, które mogą zasadnie stwarzać przekonanie o braku warunków do obiektywnego i bezstronnego rozpoznania sprawy w danym sądzie (zob. m.in. postanowienie SN z dnia 4 sierpnia 2008 r., IV KO 77/08, LEX nr 609569; postanowienie SN z dnia 28 października 2011 r., III KO 72/11, LEX nr 1044040). Natomiast samo subiektywne, nawet głębokie, przekonanie strony o braku bezstronności sądu nie stanowi jeszcze wystarczającej podstawy do przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości (tak m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2020 r., III KO 104/20, LEX nr 3093442). Podnoszone zarzuty dotyczące popełnienia

przestępstw przez sędziów, prokuratorów i funkcjonariuszy Policji z P. nie zostały w żaden sposób uprawdopodobnione i jako gołosłowne z całą pewnością nie mogą wywołać u zewnętrznych obserwatorów przekonania o braku warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy w Sądzie Okręgowym w P.. W tym kontekście warto odwołać się bezpośrednio do pisma K. K. z dnia 20 września 2022 r., który w punkcie 6 wskazuje, że „Sędziowie z S.O. P. III K [...]1 i Sędzia Sądu Rejonowego w G. III K [...]4 w rażącej niesprawiedliwości orzecznictwa sądowego Art. 440 K.P.K. wydali wyrok zaoczny, pozbawiając mnie prawa do obrony zgodnie z Art. 6, 86 K.P.K. i art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka. Przedstawiciele Prawa Sędziowie i Prokuratorzy i Policjanci przesłuchujący J. K., aresztowanego bezprawnie i mnie, K. K. o nie dokonane przestę z Art. 286 KK dokonali przestępstw w/w sprawach z Art. 148 § 2 p 3 i z Art. 247, 231, 233 § 1, 235, 236 K.K. Aresztując śmiertelnie chorego J. K. o nie dokonane przest z Art. 286 K.K. to przest. z Art. 148 § 2 p. 3 K.K. Wniosek o wyłączenie Sędziów i Sądów z P. jest zasadny i zgodny z Art. 40, 41 § 1 K.P.K. dla dobra wymiaru sprawiedliwości zg. z Art. 3 KK i Art. 41 Konstytucji III R.P.”. Przenoszenie w takich sytuacjach spraw poza sąd właściwy, stanowiłoby w istocie akceptację instrumentalnego eliminowania od orzekania kolejnych sądów, czy wręcz uniemożliwienie rozpoznania spawy przez jakikolwiek sąd. Strony niezadowolone z ukształtowanej właściwości sądu mogłyby bowiem podnosić tego rodzaju abstrakcyjne zarzuty, kierując zawiadomienia o przestępstwach m.in. z art. 231 § 1 k.k., licząc na wyłączenie „nieodpowiadającego” im sądu. Taka sytuacja niewątpliwie nie budowałaby autorytetu wymiaru sprawiedliwości.

Należy również nadmienić, iż fakt podjęcia w innej sprawie dotyczącej K. K. decyzji o przekazaniu sprawy w oparciu o art. 37 k.p.k. nie może skutkować automatyczną zasadnością kolejnych wniosków. Pojęcia „dobra wymiaru sprawiedliwości”, o którym mowa w art. 37 k.p.k. nie można bowiem interpretować w oderwaniu od realiów danej sprawy. Niewątpliwie w interesie wymiaru sprawiedliwości może pozostawać przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu, gdyby sąd właściwy miał rozpoznawać sprawę, która dotyczy sędziego w nim orzekającego i to zarówno wówczas, gdy sędzia taki występuje w charakterze strony, jak i wtedy, gdy został wskazany w zawiadomieniu jako

potencjalny sprawca przestępstwa, z którą to sytuacją mamy do czynienia zarówno we wskazanej sprawie III Kp [...]5 Sądu Okręgowego w P., jak i w części judykatów przywoływanych we wniosku. Niemniej jednak niniejsze postępowanie dotyczy wydania wyroku łącznego, zainicjowanego przez dyrektora jednostki penitencjarnej, w której odbywa karę K. K..

Na zakończenie podkreślić należy, że jak słusznie zauważył Sąd Najwyższy, „autorytet i powaga wymiaru sprawiedliwości wymaga, aby sądy nie ulegały presji opinii publicznej, ani nie popadały w zwątpienie co do własnych kompetencji w zakresie przeprowadzenia rzetelnego procesu. Racjonalna nieustępliwość w tym względzie sprzyja kształtowaniu się pozytywnego wizerunku organów trzeciej władzy, minimalizując tym samym wątpliwości co do obiektywizmu i niezawisłości w rozpoznawaniu przyszłych spraw, ograniczając tendencję do nadużywania stosowania właściwości delegacyjnej w związku z inicjatywami sądów na tle wątpliwości co do respektowania gwarancji sprawiedliwego procesu” (postanowienie SN z dnia 28 października 2011 r., III KO 72/11, LEX nr 1044040). Mając powyższe okoliczności na uwadze, orzeczono zatem jak w sentencji postanowienia.

I.n

ał